

*Буган Юрій Васильович, доцент
кафедри менеджменту та
методології освіти,
Тернопільського обласного
комунального інституту
післядипломної педагогічної освіти
(ТОКІППО)*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І STEAM-ОСВІТА

Аналізуючи сьогоденну систему післядипломної педагогічної освіти, я випадково у одній з публікацій натрапив на думку: “А що трапиться, якщо сьогоденні курси підвищення кваліфікації ОППО зникнуть за “помахом” чарівної палички в одну мить? Адже МОНУ вже фактично дозволило собі ліквідувати методичні служби. Уявляю собі метушню чиновників від освіти, які втратять роками набутий механізм впливу на вчителя. Вони вже не зможуть лякати вчителів школи атестацією (це буде робити адміністрація школи), а відповідно вони все більш ставатимуть непотрібними школі.

Як зреагують вчителі? Більшість з них, напевно проголосять:” Ну і слава Богу”. В сьогоденному вигляді курси інколи стають гальмом розвитку школи.

Революція в українській шкільній освіті почалася не “згори”. Діти, а відповідно і вчителі не хочуть сприймати знання за старою системою. Тому процес перенавантаження має початися не тільки у школах, а і у ОППО. Ми маємо створити нову модель освітнього простору, відмовитися від традиційних предметних лекцій, змінивши їх на транс дисциплінарні STEAM-тижні (декади), де навколо спільної теми об’єднуються всі напрями (групи) підвищення кваліфікації.

STEAM як інноваційна форма організації навчального процесу має зайняти своє чільне місце в освітньому процесі інститутів, а вони повинні перетворитися на лабораторії майбутнього, тобто на сучасний освітній простір системи підвищення кваліфікації.

Лабораторії покликані спонукати слухачів переосмислювати роль педагогіки, технологій і дизайнерського мислення у підготовці і проведенні сучасних навчальних занять. У цих лабораторіях має відбуватися навчання 21-го століття, розвиватися життєві компетентності вчителів, практикуватися сучасні стилі, технології та методи навчання.

Інститут повинен мати всі сучасні засоби навчання, про які може тільки мріяти вчитель: інтерактивні дошки, ноутбуки, планшети, електронні конструктори, іграшки для програмування, обладнання для запису аудіо та відео, цифрові вимірювальні пристрої, сенсори, LEGO, 3-D принтери, мобільні меблі, а на комп’ютерах встановлено різноманітне програмне забезпечення [1].

На навчанні в ОППО вчитель має зрозуміти, що неперервна освіта повинна стати нормою. У сучасному світі вже не можна покладатися на вищу освіту, одержану у ВНЗ. Особливо, це стосується тривалої перспективи. У міру того, як світ змінюється і розвивається швидкими темпами в інститутах необхідно визначити способи швидкого створення і поширення освітнього контенту [2].

Термін “контент”-калька з англійської мови, що у перекладі означає зміст.

Контент- поняття збірне, це будь-який вид інформації, який складає зміст інформаційного ресурсу: текст, зображення (графіка), аудіо файли, відео файли. В контексті веб-ресурсу сайт є формою, яка наповнена змістом (контентом) [3].

Можливість перетворювати будь-який контент у цифровий означає, що методи навчання мають змінюватися і ставати все більш ефективними. Все більшого значення набуває онлайн освіта. Викладачі ОППО повинні припинити повторювати один і той же предмет і переключатися на розвиток правильних навичок, необхідних для успішної роботи у сьогоднішньому мінливому світі. Система освіти у ОППО повинна зосередитися на тому, щоб розвивати навички роботи в школі незалежно від віку і кваліфікації. Це означає відхід від традиційних моделей навчання, побудованих лише на засвоєнні теоретичних знань і перехід до привабливішого формату навчання, який фокусується на розвитку правильного мислення.

Щоб бути цінною, освіта передусім повинна навчити працювати в командах, збільшити цікавість і підвищити здатність вирішувати проблеми .[2]

А чому в інститутах не подумати про створення вже відомих сім навчальних зон для слухачів (по аналогії зі школою). Це зони: Відкриттів, Новин, Матеріалів. Комунікативна і Тематична зона, зона Вчителя і зона Тиші. Все це значною мірою наблизить аудиторії інституту до школи.

Виклики, які постають перед сучасною освітою, неможливо подолати, не виходячи за межі старих освітніх моделей, без освоєння і впровадження інноваційних форм освіти. Зростає розмаїття особистісних запитів людини, з одного боку, та динаміку вимог ринку праці, обумовлену прискоренням суспільно-економічних змін, з іншого, неможливо задовольнити в межах існуючих форм традиційної освіти. Загострюється проблема невідповідності сформованої системи освіти новим потребам суспільства й людини. У цих умовах необхідний новий погляд, як вже говорилося вище, на роль і значення неперервної освіти, яка відповідатиме сучасним освітнім потребам завдяки широкому впровадженню освітніх інновацій.

Сьогодні для нашої школи актуальною і реально можливою є реалізація освітньої моделі «освіта протягом життя», що вимагає від держави підтримки та розвитку підсистем цієї моделі: неформальної та інформальної освіти, онлайн-освіти, змішаних моделей навчання. Навчання протягом життя на національному рівні повинне бути визначене як повноправне освітнє поле з відповідною увагою до контролю та перевірки якості із забезпеченням визнання різноманітних форм освіти. І все це має знайти відображення, на наш погляд, у реформуванні системи післядипломної педагогічної освіти.

Список використаних джерел

1. Дудіч Г. Future Classroom Lab як модель освітнього середовища [Електронний ресурс] / Ганна Дудіч – Режим доступу до ресурсу: <https://www.google.com/searchclient=ubuntu&channel=fs&q=Future+Classroom+Lab>
2. Мазелла Ф. Освіта на робочому місці: як вчитися в епоху цифрових технологій [Електронний ресурс] / Фредерік Мазелла – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/04/21/624116/>.

3. Поради системного адміністратора. Що таке контент [Електронний ресурс] / Поради системного адміністратора – Режим доступу до ресурсу: <http://izone.kiev.ua/shho-take-kontent/>.